

APERITIFF

03 DUMINICĂ • 14 Iunie • 2025

14-15 ENGLISH PAGES

Operațiunea MONSTRUL PE 35 MM

50 DE ANI DE LA PREMIERĂ

Operațiunea Monstrul, comedia lui Manole Marcus, cu Toma Caragiu, Octavian Cotescu și Marin Moraru, are parte de o proiecție specială pe peliculă de 35 mm, la Castelul Bánffy din Bontida, astăzi, de la ora 21:45, în prezența actorilor Ovidiu Schumacher și Cristina Hoffman. Va fi folosit un proiector Kinoton, parte din ultimele generații de proiectoare profesionale pe peliculă produse înainte ca cinematografele să treacă aproape complet la digital. Publicul va avea ocazia să vadă de aproape mecanismul proiecției analogice și să facă o veritabilă călătorie în timp.

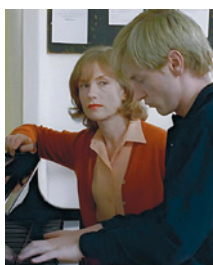
03
08

▶
4

Nadia Comăneci, strălucitoare

Marea campioană a participat la o discuție moderată de Tudor Giurgiu în grădina DaPino și a fost prezentă la vernisajul expoziției „Nadia, între perfecțiune, magie și mister”, la Muzeul de Artă.

▶
12

Pianista, după 25 de ani

În 2002, *Pianista* lui Michael Haneke a șocat publicul TIFF, într-un Cluj cenușiu, conservator și adormit. Mihai Chirilov readuce filmul în selecția festivalului, în secțiunea *25 Years Later*.

BILETE TIFF.25

VÂNZAREA BILETELOR:

ONLINE, pe tiff.eventbook.ro și prin aplicația mobilă a festivalului, TIFF Official APP. Biletele cumpărate prin sistemul online sau direct prin aplicație se supun aceluiași reguli prezentate în politica oficială de bilete a festivalului.

DE LA CASIERIILE TIFF, începând de luni, **8 iunie 2026: Cinema FLORIN PIERSC**, Piața Mihai Viteazul, nr. 11 / **Cinema VICTORIA**, B-dul Eroilor, nr. 51 / **Piața Unirii** / iar din 12 iunie în: **Cinema ARTA**, str. Universității, nr. 3

Programul casierilor:

Luni, 8 iunie – Joi, 11 iunie: 11:00 – 19:00;
Vineri, 12 iunie – duminică, 21 iunie: 09:00 – 23:00.

ATENȚIE!

Recomandăm procurarea biletelor online.

Vor exista doar patru puncte de vânzare a biletelor, la Cinema Florin Piersic, Cinema Victoria, Cinema Arta și în Piața Unirii, ce vor fi deschise pe toată perioada de desfășurare a festivalului, conform programului de mai sus.

Toți posesorii de acreditări trebuie să își procure bilete cu valoare zero de la casieriele festivalului, din aplicația mobilă TIFF Official APP sau de pe tiff.eventbook.ro.

PREȚURILE BILETELOR

• **Bilet de intrare unic** (valabil pentru o singură proiecție) pentru toate categoriile de spectatori: 30 lei.

• **Bilet matineu** (valabil pentru proiecțiile din intervalul orar 09.00 – 14.00): 25 lei

BILETE CU PREȚ SPECIAL:

• Bilet pentru proiecțiile în aer liber: 25 lei

• Bilet pentru **Gala de deschidere**: 60 lei*

• Bilet pentru **Ceremonia de închidere**: 60 lei*

• Bilet pentru **Concerte, cine-concerte**:

50 lei*

• Bilet pentru **evenimentele Film Food**: în funcție de eveniment*

• **Noite Morricone Show** – Prețurile biletelor, în funcție de categorie*, sunt disponibile online pe tiff.eventbook.ro

Persoanele cu handicap beneficiază de bilete gratuite pentru maximum 3 proiecții, din aceeași zi, în limita locurilor alocate disponibile, cu excepția cine-concertelor, evenimentelor Film Food, Gaii de decernare a Premiilor TIFF și a Spectacolului Noite Morricone, în baza certificatului de încadrare în grad de handicap și a actului de identitate. Însoțitorii persoanelor care necesită asistent personal vor beneficia, de asemenea, de bilete gratuite pentru aceleași proiecții.

POLITICĂ DE ACCES:

Accesul la eveniment se face prin scanarea biletului, fie printat, fie în format electronic, de pe dispozitivele mobile. Accesul este posibil doar pe baza unui bilet valabil la proiecția respectivă (exceptând copiii sub 3 ani, care nu ocupă un loc individual).

Cu 5 minute înainte începerii oricărei proiecții, se va permite intrarea în sală a deținătorilor de acreditări TIFF, care nu au reușit să își procure **BILETE DE INTRARE**, cu condiția să existe locuri libere în sală.

Locurile în sală sunt garantate până cu 5 minute înainte de începerea proiecției. De asemenea, **DUPĂ ÎNCEPEREA PROIECȚIEI, ACCESUL ÎN SALĂ ESTE INTERZIS!**

Locurile nu sunt alocate și sunt disponibile la alegerea spectatorului.

ATENȚIE: Filmele din cadrul festivalului pot conține scene de sex, violență sau limbaj licențios, astfel că vă recomandăm să verificați descrierea acestora din programul oficial înainte de a cumpăra biletele. Accesul cu animale de companie nu este permis în incinta sălilor de cinema. Consumul de băuturi și produse alimentare din exterior este interzis.

ANULARE BILETE ȘI RAMBURSARE BANI

Biletele achiziționate nu pot fi anulate sau schimbate. Se returnează contravaloarea biletelor doar în cazul în care proiecția este anulată în avans din motive tehnice, condiții meteorologice nefavorabile sau alte cazuri

Concertul zilei la Muzeul de Artă

Gramofone

Muzica celor de la Gramofone reprezintă o fuziune captivantă între ritmuri de rock clasic și influențe moderne.

Anda Pășcuță

Membrii trupei excelează în crearea unei conexiuni autentice, intimă și specială cu publicul aflat în fața scenei. Duminică, 14 iunie, ora 19:00 / Muzeul de Artă

Gramofone s-a impus atât pe teritoriul României, cât și în plan internațional, ca una dintre cele mai apreciate trupe indie din Europa de Est la momentul actual. Identitatea artistică a trupei se construiește la intersecția mai multor genuri muzicale, îmbinând elemente de rock alternativ, funk, synth-pop, jazz și muzică electronică. În construcția universului lor sonor se pot identifica influențe provenite de la formații celebre precum Pink Floyd, The Doors, The Beatles și Arctic Monkeys, care se reflectă atât în structura compozițională a pieselor, cât și în atenția acordată atmosferei și expresivității muzicale.

Trupa a fost înființată în 2013, iar de atunci s-a bucurat de prezențe pe scenele celor mai mari festivaluri de muzică din România și nu numai. În 2019 au cântat în deschiderea concertului trupei Bon Jovi de la București, marcând unul dintre cele mai importante momente ale parcursului lor muzical. Prezența live a acestora este descrisă ca o explozie de energie bună, dinamism, experiment vizual și spectacol. Concertele lor depășesc statutul de simplă interpretare muzicală, devenind experiențe artistice complexe, autentice și memorabile.

Biletele se pot achiziționa pe tiff.eventbook.ro, din aplicația aplicația oficială TIFF, sau tiff.ro. ■

de forță majoră. Urmăriți site-ul oficial al festivalului tiff.ro și tiff.eventbook.ro pentru informații referitoare la reprogramarea proiecțiilor. Contravaloarea biletelor nu se returnează în situația în care condițiile meteo se deteriorează după începerea proiecției. De asemenea, nu se returnează contravaloarea biletelor nefolosite din pachetul de abonamente.

ÎN CAZ DE PLOAIE

Biletele cumpărate pentru proiecțiile care se mută în interior își păstrează valabilitatea.

- Proiecția zilnică a filmului din **PIAȚA UNIRII OPEN AIR**, ora **21:45**, va avea loc în aceeași seară la **Casa de Cultură a Studenților**, începând cu ora **23:00**
- Proiecția zilnică a filmului din **IULIUS PARC OPEN AIR** va avea loc în aceeași seară la **Cinema Mărăști**, începând cu ora **22:30**.
- Proiecția zilnică a filmului de la **MUZEUL DE ARTĂ**, ora **21:30**, va avea loc în aceeași seară la **Cercul Militar**, începând cu ora **23:15**.

LOCAȚII:

CINEMA FLORIN PIERSC, Piața Mihai Viteazul, nr. 11
CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR, Piața Lucian Blaga, nr. 1-3
PIAȚA UNIRII OPEN AIR
CINEMA VICTORIA, B-dul Eroilor, nr. 51
CERCUL MILITAR, B-dul Eroilor, nr. 51 * fără rampă de acces pentru persoanele cu dizabilități
CINEMA ARTA, str. Universității, nr. 3
UNIVERSITATEA SAPIENTIA, str. Calea Turzii, nr. 4 * fără rampă de acces pentru persoanele cu dizabilități
IULIUS PARC OPEN AIR, str. Alexandru Vaida Voevod, nr. 53 B
MUZEUL DE ARTĂ, str. Piața Unirii, nr. 30
CINEMA DACIA, str. Bucegi, bl A1
CINEMA MĂRĂȘTI, str. Aurel Vlaicu, nr. 3
CASTELUL BĂNFIY BONȚIDA, DJ161, localitatea Bonțida
TEATRUL NAȚIONAL CLUJ NAPOCA, Piața Ștefan cel Mare, nr. 2-4
STAȚIUNEA DE CERCETARE HORTICOLĂ USAMV, Strada Horticultorilor nr. 5

APERITIFF

Redactor-șef:

Dan Boicea

Editori:

Ion Indolean
Claudia Negrea
Ruxandra
Predescu
Oana Balaci
Șerban Mark Pop
Maria Barbu
Louisa Miclăuș
Maria Măruță

Titus
Constantinescu
Ecatrina Volmer
Tamara Văscu
Bogdan Slab
Andreea Ghica
Carina Domuța
Anais Dragu
Mara Vintu
Irina Mărințuș
Valentina Chitic

Junior editori:

Alina Agafiței
Flavia Ciucaș
Ioan Ștepoaie
David Seko
Anda Pășcuță

Graphic design:

Carmen Gociu
Gabi Bora
Vasile Pipas

Tipărit la: Garamond

Proiect cultural finanțat de Ministerul Culturii

MINISTERUL CULTURII

Proiect realizat cu sprijinul Primăriei și Consiliului Local Cluj-Napoca

PRIMĂRIA ȘI
CONSILIUL LOCAL
CLUJ-NAPOCA

Europa
Creativă
MEDIA

Operațiunea Monstrul – Bicicleta galbenă e de la partid!

Titus-Cezar Constantinescu

Operațiunea Monstrul e un exemplu genial de comentariu social, mascat într-o comedie cu 5 tovarăși la pescuit, care se sapă unul pe altul pentru a prinde monstrul, dar și un post mai bun!

Filmele care criticau sistemul ceaușist erau foarte rare în anii în care acesta era la putere. *Reconstituirea* lui Lucian Pintilie e printre singurele care a avut curajul să dea totul pe față și să prezinte o poveste absurdă despre cum procedau autoritățile la sfârșitul anilor '60. Totuși, în 1976, Manole Marcus (regizor),

Titus Popovici (scenarist) și marele Toma Caragiu (actor), își unesc forțele și creează una dintre cele mai faimoase povești despre pescuit din cinema românească.

În *Operațiunea Monstrul*, un grup de cinci colegi de muncă, membri de partid, pornesc într-o expediție în Delta Dunării, pentru a prin-

de peștele despre care se știe doar din povești și legende. Un somn imens, la care mulți pescari râvnesc și pe care nimeni nu a reușit până acum să îl captureze. Provocarea la care aceștia sunt supuși nu constă doar în prinderea peștelui, ci și în consecințele faptului că altcineva decât șeful l-ar putea pescui.

Comentariul politic al filmului e bine ascuns printre peisajele frumoase, momentele hilare și memorabile; acestea nasc un comic absurd, presărat cu momente delicioase de satiră, aspecte care păstrează filmul actual și relevant, chiar și după jumătate de secol.

DUMINICĂ, 14 IUNIE, ORA 21:45 / CASTELUL BĂNFFY, BONȚIDA

TIFF Lounge în Piața Unirii

A treia zi de festival aduce la **TIFF Lounge** două evenimente de comunicare autentică, realizate în parteneriat cu FundaMental Fest.

Astăzi, de la ora 11:00, vă invităm la *Speed Dating Altfel*, o întâlnire la cafea powered by Nespresso, într-un spațiu sigur. Sesiunea va fi facilitată de psiholog dr. Oana Marcuș, psiholog Alina Apopii și coach Silvia Rad. Participarea este limitată la maximum 20 de persoane (10 fete și 10 băieți).

De la 13:30, vă așteptăm la *Conversații Autentice* cu Adunat.ro, un atelier de conectare de două ore și jumătate, facilitat de Vlad Borla. În cadrul atelierului, veți discuta teme relevante pentru voi, alături de oameni noi, prin exerciții structurate de comunicare.

Ambele evenimente sunt gratuite. Înscrierile se fac pe bază de bilet cu valoare zero pe tiff.ro/lounge.

Nadia Comăneci: „Încerc să dau tot ce am și puțin mai mult”

Legendara sportivă Nadia Comăneci a fost invitată ieri la TIFF Talks, unde a vorbit despre parcursul său profesional, dar și la vernisajul expoziției *Nadia, între perfecțiune, magie și mister*, de la Muzeul de Artă, unde a împărtășit detalii despre fotografiile expuse.

Oana Balaci

Anniversarea a 25 de ediții TIFF a reprezentat prilejul perfect pentru a sărbători concomitent 50 de ani de la Jocurile Olimpice de Vară din Montreal, unde Nadia Comăneci a primit primul 10 perfect din istoria gimnasticii. Marea campioană s-a întâlnit cu publicul emoționat în curtea restaurantului Da Pino, în cadrul tradiționalelor TIFF Talks. Discuția a fost moderată de Tudor Giurgiu, directorul festivalului și regizorul al documentarului NADIA, aflat în lucru.

„Pentru ce-ai făcut tu pot să îți dau un 10 perfect, și mă bucur că am avut această posibilitate să vin să văd și să colaborăm împreună” a mărturisit gimnasta, referindu-se la amploarea TIFF, la atmosfera galei de deschidere a festivalului și la cele 20 de minute ale filmului, proiectate în premieră absolută. A continuat prin a spune că, deși aceste evenimente vin

cu un consum mare de energie, sunt valoroase pentru că facilitează conversații: „De fiecare dată când mă întâlnesc cu oameni noi încerc să dau tot ce am și puțin mai mult”.

Întrebată de ce nu a acceptat în decursul timpului nicio propunere pentru un film despre viața ei, nici măcar de la regizori și producători renumiți, Comăneci a oferit un răspuns lucid și profund: „Cineva din exterior nu va înțelege niciodată cum s-a trăit și ce s-a simțit în sufletul românilor în perioada aceea. Oricât ai putea să explici, nu redă ceea ce simți tu.” Nasty a fost producția care a ajutat-o să se decidă: „Nu puteam să

fac o alegere mai bună decât un cineast care simte pulsul și bucuria românilor.”

Despre Oklahoma, statul în care locuiește în prezent împreună cu familia, a spus că este locul unde merge la supermarket și își duce lucrurile la curățat. „Este bine să ai o viață normală undeva unde poți să îți încarci bateriile, pentru că noi suntem mai mult pe drumuri”. Apoi a povestit despre prima interacțiune cu viitorul ei soț Bart Conner, din 1976, când amândoi au câștigat aurul la Cupa Americii. „La sfârșit când ne-au premiat, cineva de la New York Times i-a spus lui Bart

„Dă-ți și tu un pupic așa pe obraz, că e drăguțică fetița”. Această poză a făcut prima pagină.” În prezent, cei doi dețin o academie de gimnastică împreună.

„Chiar dacă este un sport individual, nu se putea face fără o echipă de fete în care să ai încredere și care să te ajute de fiecare dată.” Gimnasta a vorbit cu drag și dor despre colegile ei de la Onești, despre regretatul antrenor Béla Károlyi, dar și

Am înțeles că repetiția te ajută să ai experiență și că aceste căzături fac parte din succes.

despre cum reușea să se împartă între sport și învățat. „La un moment dat, Béla le-a spus profesoarelor noastre că trebuie să facem bine școala, pentru că dacă nu suntem

bune la școală nu avem cum să rezistăm unei performanțe de acest gen.”

După Q&A și sesiunea de autografe, Nadia Comăneci a plecat la Muzeul de Artă pentru a participa alături de mama sa la vernisajul expoziției *Nadia, între perfecțiune, magie și mister*, cu fotografiile din arhiva personală și pagini din publicații internaționale. La final a oferit un mic tur celor prezenți, împărtășind detalii legate de contextul imaginilor. *Expoziția poate fi vizitată în perioada festivalului, la Muzeul de Artă Cluj-Napoca, între orele 10:00 și 18:00, iar intrarea este liberă.* ■

Thor Klein și Lena Vurma:

„A fost important să spunem o poveste cu un final plin de speranță”

Claudia Negrea

Ori de câte ori auzim despre suprarealism, ne vin în minte nume precum Salvador Dalí, André Breton sau René Magritte, ca figuri masculine care au dominat acest curent artistic. Rareori sunt amintite artiste, ele fiind de cele mai multe ori menționate doar ca muze și nu ca artiste de sine stătătoare. Thor Klein și Lena Vurma, regizorii filmului *Leonora in the Morning Light*, ne vorbesc despre un personaj fascinant.

Ce v-a determinat să explorați destinul pictoriței Leonora Carrington Olivia Vinall?

Lena a descoperit-o pe Leonora în 2015, prin intermediul autoportretului cu hiena și cal. Apoi mi-a povestit despre această artistă și femeie extraordinară. Un an mai târziu, am dat din întâmplare peste cartea *Leonora* de Elena Poniatowska, într-o librărie din Berlin. Cartea pendulează între o relatare jurnalistică și o operă literară de excepție. Povestea conține o scenă impresionantă în sudul Franței, în care lumea interioară a Leonorei se

destramă în timp ce lumea din jurul ei se prăbușește din cauza celui de-Al Doilea Război Mondial. Aceasta mi s-a părut o imagine extrem de cinematografică. Am achiziționat drepturile de ecranizare ale romanului, am zburat în Mexic și am întâlnit-o pe Poniatowska, care fusese și o prietenă apropiată a lui Carrington. Așa a început aventura noastră.

Filmul surprinde deteriorarea stării emoționale și mentale a Leonorei pe parcursul vieții. Trebuie să fie o misiune dificilă să nu portreziți un astfel de personaj ca pe o victimă a circumstanțelor,

iar filmul reușește să găsească un echilibru. Care a fost viziunea voastră atunci când ați început să scrieți și să conturați personajul?

Prima noastră tentativă a fost să aflăm cum arăta viața de zi cu zi a Leonorei în Mexic. Ce făcea după ce se trezea, cu cine se întâlnea, cum și unde lucra? Pentru a adapta o operă literară de excepție, trebuie, în mod ironic, să te eliberezi de ea, ca să o poți privi apoi cu ochi proaspeți; deoarece scriitura este atât de bună, ești tentat să crezi că ai deja totul și că trebuie doar să începi filmările. Aceasta este, desigur, o iluzie. Am perceput cartea mai degrabă ca pe o peșteră minunată pe care o puteam explora și din care puteam lua lucruri, dar pe care trebuia să le transformăm în cinema. Pentru noi, acesta este un film despre reziliență - Leonora a trecut prin multe traume, dar le-a depășit pe toate și nu s-a oprit niciodată din creat. A fost important pentru noi să spunem o poveste cu un final plin de speranță. La urma urmei,

Leonora a trăit și a creat până la o vârstă înaintată, de peste 90 de ani!

Ați ales să spuneți povestea ei în ordine non-cronologică. Ce a influențat această decizie narativă?

Lena și cu mine am simțit întotdeauna că filmul trebuie să înceapă în Las Pozas, orașul suprarealist din junglă. S-a respins o structură convențională încă de la început. Lucru deloc surprinzător atunci când ai de-a face cu suprarealiștii. Orice alegere dramaturgică pe care o faci atunci când prezinți viața unei persoane reale este inevitabil limitată, deoarece o viață este infinit mai complexă decât subiectul unui film. Am vrut să evităm intelectualizarea operei sale. Este o călătorie în lumea ei și în imagistica puternică pe care a creat-o. Filmul este o experiență extrem de senzuală și plină de sentimente contradictorii, mai degrabă decât una care să servească structurii clasice în trei acte. Este gândit ca ceva care trebuie simțit, nu analizat rațional.

Ce ar trebui să ne așteptăm să mai vedem în viitor? Sunteți în continuare interesați să explorați drame biografice pentru următoarele proiecte? Care sunt interesele voastre artistice în prezent?

Următorul film este inspirat parțial de un prieten drag care s-a stins din viață în regiunea Highland din Scoția, în urmă cu câțiva ani. Implică multe mituri, apă și animale. Îl numim un „Celtic Noir”. Asta este tot ce vă putem spune momentan... ■

DUMINICĂ, 14 Iunie, ORA 20:45 / CERCUL MILITAR
LUNI, 15 Iunie, ORA 12:00 / CINEMA ARTA

Filmul *Leonora în lumina dimineții* este distribuit de Transilvania Film și rulează în cinematografe începând din 12 iunie.

Leonora în lumina dimineții

SUPERNOVA

Lucruri nespuse – vai de inimile noastre!

David Seko

Deja de la primele cadre ne dăm seama că urmează să fim martorii câtorva povești de dragoste încheiate dureros. Lucrurile se vor dezvălui treptat, începând cu o liniște suspectă, în zarea căreia se aud primele zvonuri ale furtunii prea multor secrete ținute sub capac și ale unei țesături de intrigi atât de

complexe, încât cei încâlciți în ea ajung să fie nimeni alții decât protagoniștii ei.

Doar că furtuna, odată ce se dezlănțuie, nu urmează traseul cunoscut al unui cataclism adevărat, ci se vede dinamitată la tot pasul fie de sclipiri ale soarelui, sub forma unor aparente întoarceri ale vremurilor bune, fie de

momente comice sau pline de candoare. Nu suntem niciodată lăsați cu totul pradă disperării și niciodată nu ne pierdem în amuzament. Găsim chintesența tragicomediei în acest film, unde incapacitatea noastră înduioșătoare de a trăi vieți coerente și de a fi cu adevărat deschiși față de cei apropiați valorează mai mult decât conflictul în sine.

Cum anume se întretes destinele unui scriitor plin de îndoieli, ale unei jurnaliste repute care se întâmplă să fie soția lui, ale unei studente la filosofie care se întâmplă să fie amanta lui și ale unui patron de restaurant care se întâmplă să fie prietenul său cel mai bun, îndrăgostit în secret de soția lui? Asta va trebui să descoperiți dumneavoastră, în atmosfera plină de viață a Marocului, unde personajele noastre cred că își pot rezolva problemele evadând o vreme din Italia.

Dar, scriindu-i lui Lucilius, Seneca observa că degea-

ba încerci să fugi de problemele tale pe alte țărmuri, pentru că ele vor călători împreună cu tine. Gabriele Muccino, cunoscut cel mai bine pentru regia filmului *În căutarea fericirii*, cu Will și Jaden Smith, se arată interesat mai degrabă de felul cum ne imaginăm dragostea decât de felul cum o trăim, iar profunzimea poveștii sale nu ne împiedică să ne bucurăm de un film italian care vrăjește tocmai prin faptul că alege întotdeauna aparența peste esență, și nu te face să te simți vinovat dacă te bucuri de o băutură rece în timp ce personajele suferă. Pentru că, vai de inimile noastre, acesta este unul dintre filmele care ne amintesc cât de tare ne place de fapt să suferim din dragoste.

DUMINICĂ, 14 Iunie / 21:45 / PIAȚA UNIRI OPEN AIR
MARȚI, 16 Iunie / 18:00 / CINEMA DACIA MĂNĂȘTUR
DUMINICĂ, 21 Iunie / 18:30 / CINEMA FLORIN PIERSC

AnimaWings
The Heart of Romania

NOU!

Frankfurt

Zbor direct din **Cluj-Napoca**

Avioane Noi

Carry-on inclus

începând cu iulie 2026

BILETE DE AVION
de la **99.99 EUR** /sens/pers.

* Film nerecomandat minorilor / This film is not suitable for children.

CINEMA	CINEMA ARTA	SAPIENTIA	CINEMA DACIA
FLORIN PIERSIC 13:00 THE PITCH BLACK ANTHOLOGY În Bruges (In Bruges) 107' / Martin McDonagh / Marea Britanie, Statele Unite ale Americii 15:30 SUPERNOVA Scrisori galbene (Yellow Letters) 128' / İlker Çatak / Germania, Franța, Turcia 18:00 FĂRĂ LIMITĂ Maica (Mother) 104' / Teona Strugar Mitevska / Belgia, Macedonia, Suedia, Danemarca, Bosnia și Herțegovina 20:30 FULL MOON Specii (Species) 103' / Marion Le Corroller / Franța, Belgia	10:00 FOCUS OLANDA Ca-n povești (Idyllic) 101' / Aaron Rookus / Olanda, Belgia, Estonia 12:00 DOUBLE TAKES Iarnă în Rusia (A Russian Winter) 86' / Patric Chiha / Franța 14:30 THE PITCH BLACK ANTHOLOGY Marea crăpelniță (La Grande Bouffe)* 131' / Marco Ferreri / Franța, Italia 17:00 DOUBLE TAKES Lovitura (Arrebatu) 115' / Iván Zulueta / Spania 19:30 WHAT'S UP, DOC? Departé de Maine (Far From Maine) 100' / Roy Cohen / Franța, Italia, Ungaria 22:00 WHAT'S UP, DOC? Gardienii din Seul (The Seoul Guardians) 70' / Jong-woo Kim, Shin-wan Kim, ChulYoung Cho / Coreea de Sud	12:15 FOCUS OLANDA Când ai o mamă (A Messy Tribute to Motherly Love) 84' / Dan Geesin / Olanda, Belgia, Germania 14:45 FULL MOON Gaua 92' / Paul Urkijo Alijo / Spania 17:15 CLOSE UP: CORNELIU PORUMBOIU La Gomera (The Whistlers) 97' / Corneliu Porumboiu / România, Franța, Germania 19:45 SMART 7 Linii întrerupte (The Dashed Lines) 88' / Anxos Fazáns / Spania 22:15 FULL MOON Tăcere (Silencio) 58' / Eduardo Casanova / Spania	MĂNĂȘTUR 18:00 THE PITCH BLACK ANTHOLOGY Un băiat cuminte (Good Boy) 110' / Jan Komasa / Polonia, Marea Britanie 20:30 FĂRĂ LIMITĂ Kika 111' / Alexe Poukine / Belgia, Franța CERCUL MILITAR 10:45 DOUBLE TAKES Balearic 75' / Ion de Sosa / Spania, Franța 13:15 FĂRĂ LIMITĂ Love-22-Love 84' / Jeroen Kooijmans / Olanda 15:45 SUPERNOVA Socoteli neîncheiate (A Loose End) 95' / Daniel Hendler / Uruguay, Argentina, Spania 18:30 FILM FOOD Cina (The Dinner) 106' / Manuel Gómez Pereira / Spania, Franța 20:45 SUPERNOVA Leonora în lumina dimineții (Leonora in the Morning Light) 103' / Thor Klein, Lena Vurma / Germania, România, Mexic, Marea Britanie
CINEMA VICTORIA 10:00 MINITIFF Hipopotamul Hugo (Hugo the Hippo) 91' / Bill Feigenbaum / Ungaria, Statele Unite ale Americii 12:30 TEEN SPIRIT Tabăra de slăbit (Weightless) 97' / Emilie Thalund / Danemarca 15:00 TEEN SPIRIT Duminicile (Los domingos) 115' / Alauda Ruiz de Azúa / Spania, Franța 17:30 COMPETITION O fantomă utilă (A Useful Ghost) 130' / Ratchapoom Boonbunchachoke / Thailanda, Franța, Singapore 20:00 COMPETITION Butterfly 116' / Itonje Söimer Guttormsen / Norvegia, Marea Britanie, Germania, Suedia 22:30 COMPETITION Tatăl nostru (Our Father) 90' / Goran Stanković / Serbia, Croația, Italia, Macedonia, Muntenegru, Bosnia și Herțegovina	CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR 14:00 THE PITCH BLACK ANTHOLOGY Tipu' de la cablu (Cable Guy) 96' / Ben Stiller / Statele Unite ale Americii 16:00 SUPERNOVA Maspalomas* 117' / Aitor Arregi, José Mari Goenaga / Spania 18:30 SUPERNOVA Strada Málaga (Calle Málaga) 116' / Maryam Touzani / Maroc, Franța, Spania, Germania, Belgia 21:00 25 YEARS LATER Pianista (La Pianiste)* 131' / Michael Haneke / Austria, Franța, Germania	PIAȚA UNIRII OPEN AIR 21:45 SUPERNOVA Lucruri nespuse (Things We Don't Say) 115' / Gabriele Muccino / Italia IULIUS PARC OPEN AIR 21:45 PROIEȚII SPECIALE Hoinari prin Munți (Mountain Wanderers) 95' / Cosmin Dumitrache / România CINEMA MĂRĂȘTI 19:30 25 YEARS LATER Donnie Darko 114' / Richard Kelly / Statele Unite ale Americii MUZEUL DE ARTĂ 21:30 SUPERNOVA Vulpea sub o lună roz (A Fox Under a Pink Moon) 77' / Mehrdad Oskouei / Iran, Marea Britanie, Statele Unite ale Americii, Danemarca, Franța	CASTELUL BÁNFFY BONȚIDA 21:45 PROIEȚII SPECIALE Operațiunea Monstrul (Operation Monster) 102' / Manole Marcus / România Proiecție pe peliculă de 35 mm No english subtitles

Operațiunea Monstrul - 50 de ani de la premieră

O conversație cu actorii Cristina Hoffman și Ovidiu Schumacher, invitați speciali ai TIFF, care vor fi prezenți astăzi, de la ora 21:45, la Castelul Bánffy din Bontida, unde filmul va fi proiectat pe peliculă de 35 de milimetri, așa cum a putut fi văzut acum 50 de ani.

David Seko

Ce înseamnă pentru dumneavoastră proiecția aniversară a Operațiunii Monstrul în cadrul TIFF, și nu oricum, ci pe peliculă de 35 mm, așa cum a fost văzut de public și la premieră?

Cristina Hoffman: Pentru mine, înseamnă să văd filmul cap-coadă pentru prima dată în viața mea. Până acum l-am văzut doar pe bucăți. Această premieră este chiar o premieră. Nu realizez când au trecut 50 de ani. E ca un tumult de amintiri. Și mi se pare important că are loc la 25 de ani de TIFF. În sufletul meu, cele două evenimente sunt legate.

Ovidiu Schumacher: Noi am filmat un film care a fost bine primit, care a fost iubit

și la filmare, și după, dar perspectiva existenței lui nu ne era deloc reală. Nimeni nu s-a gândit „hai să facem o capodoperă!”.

Îmi puteți vorbi puțin despre experiența facerii filmului, despre echipă, ceilalți mari actori cu care ați lucrat, care, din păcate, nu mai sunt astăzi printre noi, domnul Caragiu, domnul Cotescu, domnul Moraru și, sigur, regizorul, Manole Marcus?

C.H.: Experiența cu Noli, așa îi spuneam noi, Noli Marcus, a fost cu totul specială, pentru că era un om de o finețe și de un bun simț extraordinar. Toma Caragiu, cu personalitatea lui *bigger than life*... Adică nici nu poți să-l descrii. Era un personaj

cu care nu te întâlnești în fiecare zi. Totul se învârtea în jurul lui, într-un fel. Deși, datorită domnului Marcus, toți eram tratați la același nivel, adică niciunul nu era mai vedetă decât celălalt. Tavi Cotescu, un om în banca lui, aș spune, cu un zâmbet mucalit, de om bun care nu prea se bagă. Mai ales lângă unul ca Toma Caragiu, nu prea simțea el să zică mare lucru. Marin Moraru, un fel de spiriduș între ei. Ce era în film era și în realitate.

O.S.: Era o echipă sudată din studenție. Aceași echipă, același operator, același regizor. Totul funcționa absolut impecabil. Erau o armonie și o liniște... Nu mi-aduc aminte de niciun fel de conflict, de niciun fel de probleme, de

niciun fel. Două, trei duble și totul era rezolvat. Deși era complicat, pentru că la vremea aceea erau niște camere mari, grele. Filmul s-a filmat jumătate în deltă, jumătate la Casa Scriitorilor, la Mogoșoaia. Secvențele de noapte, bicicleta, corturile sunt făcute în București, de fapt. Numai peștii ne veneau din deltă.

Asta ar fi fost chiar ultima întrebare, dar ați răspuns deja: când ați văzut ultima oară filmul?

C.H.: Așa e, până acum l-am văzut pe pasaje. Nebunia a venit după 90. Continuă și azi. Cu vreo lună și ceva mă sună cineva din America, altcineva din Germania... „iar te-am văzut la televizor”. Vorbesc cu copiii mei care se amuză „iar unul care te-a văzut și a scris pe Facebook”. Ei sunt francezi, născuți, crescuți în Franța. Dar filmul a devenit o emblemă, datorită acestor actori minunați.

O.S.: Am acasă un DVD cu filmul, pe care-l mai văd din când în când, dar sunt curios și chiar emoționat să-l văd în felul acesta. Sigur că e greu să-ți vezi colegii care, din păcate, nu mai sunt printre noi. Cred că mai suntem trei din distribuție. ■

Transportul Cluj-Bontida, tur și retur, este asigurat de către festival. Spectatorii care doresc transport trebuie să bifeze câmpul dedicat pe pagina Eventbook, în ultimul pas al achiziției.

Locație plecare - în față la United Business Center Tower, de lângă Iulius Parc
Ora de plecare: 20:30
Ora de întoarcere: după finalizarea proiecției
Preț bilet: 25 lei dus, 25 lei întors
Plata doar la șofer, numerar.

Când ai o mamă – ceci n'est pas un hommage

Mara Vîntu

A Messy Tribute to Motherly Love este un exercițiu dadaist veritabil, un obiect cinematografic care merită întors pe toate părțile, dar care se susține cu candoare și cu conștiința parametrilor pe care încearcă să-i îmblânzească. În tradiția clasic neerlandeză a sincerității tranșante, asistăm la o lume în care oamenii pot face copii numai renunțând la părți din ei înșiși, (literalmente, pregătiți-vă pentru niște porniri destul de comic-violente) și în care starea mentală a unei persoane o poate face să explodeze în mod subit. Evident, neconvenabil, personajul nostru principal respinge aceste convenții agresive și stranii.

Filmul e scris într-o logică ludică și suspendat cumva între absurd și un discurs bogat, cu implicații destul de aspre pentru vremurile în care trăim – mă uit inclusiv la filmele din cursa pentru Oscar de anul trecut, majoritatea fiind povești care se poziționează față de natalitate cu ajutorul unei lentile relativ romantizate.

Scena de final din *Marty Supreme*, în care protagonistul este reabilitat prin acceptarea paternității, teza propusă de *One Battle After Another* de revoluție ca ghidare a copiilor și a tinerilor într-o lume agresivă, *Sentimental Value* cu acoladele despre creșterea copiilor și „trauma” generațională și *Hamnet* (evident), arată spre o tendință tematică simptomatică unei lumi înghițite de nesiguranță politică și socială. Cumva, în ultimul an, zeii

**Un bufet neerlandez
plin-ochi de situații rigide.**

cinematografici pare că s-au pus cap la cap pentru a-și concentra forțele într-o mare misiune de „reabilitare” cinematografică a unor narațiuni bazate pe acceptarea sau însușirea unei familii.

Astfel, nu pot decât să mă bucur de vocea alternativă a cineastului Dan Geesin, care propune un discurs împământenit în anxietățile care țin de corp, apartenență, bunăstare și autonomie. În ciuda unor decizii stilistice minimaliste și reținute: multe cadre largi, aerisite, unele distorsiuni discrete ale imaginii și o scenografie surprinzătoare, *A Messy Tribute to Motherly Love* rezolvă probleme narative pe care le ridică cu umor, fie el sec, și onestitate, fiind în același timp un fel de radiografie a orientării aproape suprarealiste a cinema-ului neerlandez contemporan.

DUMINICĂ, 14 Iunie, ORA 12:15 / UNIVERSITATEA SAPIENTIA

Filmul este prezentat cu sprijinul Ambasadei Regatului Țărilor de Jos în România, SEE NL.

groupama.ro
AloGroupama: 0374 110 110

10 pentru FILM la TIFF, 2026

Dragoș Stoica: „Așa îmi ies mie lucrurile, mai greu”

10 actori de teatru sunt prezentați anual, în cadrul **TIFF**, profesioniștilor din lumea filmului și publicului. Programul promovează figuri noi în filmul românesc și îi vizează pe actorii ce nu au avut până acum șansa afirmării în cinema.

Interviu de Amalia Stoica

Cei selectați la ediția a 15-a a programului sunt: Anaïs Agi-Ali (Constanța), Matei Arvunescu, Dragoș Stoica și Tiberius Zavelea (București), Răzvan Clopoțel, Elena Emandi și Costin Stăncioi (Galați), Marin Lupanciuc (Timișoara), Kati Méhes (Satu Mare), Calița Nantu (Cluj).

Dragoș Stoica (26 ani) e actor al Teatrului Masca, București. Și-a construit drumul printr-o combinație de vulnerabilitate, umor și perseverență. Interviu este realizat de sora sa, Amalia Stoica, cu care a împărțit toate momentele fericite și nefericite.

Cum a fost drumul tău spre actorie?

În clasa a 6-a, prima mea iubită era în trupa de teatru a școlii. Eu nu, dar era nevoie de cineva la sunet. M-am băgat. Apoi profa mi-a propus

Foto: Sabina Costinel

un rol în *Habarnam* și mi-a schimbat viața. Încă voiam să devin fotbalist. Eram clovnul clasei, îmi plăcea să fac oamenii să râdă, să fiu în centrul atenției. Era un scut de apărare, fiindcă *deep down* eram destul de nesigur. Pe scenă n-am mai fost însă preocupat de cum mă percep oamenii.

Mi se pare că s-a întâmplat organic, eu doar mi-am făcut treaba.

Tata a sperat până în ultima clipă că voi alege o meserie serioasă. Realitatea e că sunt puțini bani și cultura e din ce în ce mai puțin finanțată. În facultate am trăit momente urâte. Am avut ghinionul de a avea profesori îmbătați de putere. Partea bună e că am avut colegi fantastici. Abia la master am simțit că învăț cu

adevărat cu ce se mănâncă meseria.

Masca a venit când terminasem masterul și eram pierdut. A fost un casting și Catinca Drăgănescu mi-a întins o mână – cu un contract în ea. M-au primit cu brațele deschise, țin mult la colegi, e un loc în care m-am dezvoltat și mă dezvolt în continuare. Sper doar că lumea va începe să trăiască mai bine și să își permită luxul (financiar și mental) de a veni la teatru.

De ce film?

Pentru că e complet altceva. Alt limbaj, alt stil de joc. Aproape o altă meserie. ■

Scanați QR code-ul pentru interviul integral cu Dragoș Stoica pe LiterNet.ro:

TIFF, o călătorie de 25 de ediții

► 2004

Două staruri de talie mondială au acceptat invitația de a participa la a treia ediție TIFF: actrița franceză Julie Delpy (*Before Sunrise/Before Sunset*) și actorul olandez Rutger Hauer (*Blade Runner*). Este primul an în care festivalul se întinde pe o perioadă de 10 zile. Apar primele proiecții în aer liber.

► 2005

Ediția a patra a marcat definitiv apariția Noului Val Românesc, prin proiecția filmului *Moartea domnului Lăzărescu* (r. Cristi Puiu) la scurt timp după premiul obținut la Cannes, care a condus la cozi interminabile și săli pline. Tot atunci a apărut inițiativa „Cu cortul la TIFF”, pentru a asigura participarea cât mai multor studenți.

TIFF Team: Dana Boghean-Melconian, Coordonator Transport

La ediția aniversară, punem un reflector și pe cei din echipa care face posibil tot ce înseamnă TIFF: cine sunt (o parte) dintre ei și care e filmul lor la TIFF.

Ruxandra Predescu

Cine ești, ce faci la TIFF, de câți ani și de ce?

Sunt Dana Boghean-Melconian și de 24 de ani mă ocup ca toți gheștii și staff-ul festivalului să ajungă la Cluj și, desigur, să și plece pe la casele lor. Fac asta pentru că am început într-un grup de prieteni care între timp s-a mărit de mai mult de 25 de ori și alături de care mă simt ca într-o familie mai mare, cu tot ce vine la pachet: bucurii, momente tensionate, rude noi și sentimentul de apartenență, de „ai tăi”.

Dacă TIFF-ul ar fi un film, ce titlu i-ai da și ce gen ar fi?

I-aș da un titlu al unui film real – *Only Lovers Left Alive* –

Mă întorc cu drag de fiecare dată la Cluj. Sunt multe fețe pe care îmi place să le revăd.

pentru că e un joc în care nu e de ajuns să fii bun pe ce faci; trebuie să și iubești asta. Dacă ar fi să raportez la ce fac eu la TIFF, genul ar fi probabil undeva între comedie, thriller cu accente horror, acțiune cu urmăriri de pasageri (de data aceasta mașini, mai rar, dar se întâmplă și asta) și clar momente SF.

Dacă zic TIFF, care e primul cuvânt care-ți vine în minte? Dar prima imagine?
Roșu și prietenie!

Care e ritualul tău preferat la Cluj în timpul TIFF?
Următorul răspuns nu e vreo plângere, ci doar o descriere

a realității: datorită volumului de lucruri de gestionat, viața mea la TIFF se petrece într-o proporție covârșitoare în spatele biroului meu de la Casa TIFF și ajung rar în orice alt loc. Se întâmplă și excepții, desigur, deși nu-mi amintesc când a fost ultima. Recunosc, cel mai frumos moment pentru mine e ultima zi de festival, când deja rămân mai puține lucruri de făcut și, uneori, găsesc timp pentru prieteni, locuri și oameni ai locului.

Dacă am face o capsulă a timpului pentru echipa TIFF.50, ce ai pune în ea și de ce?

Aș pune niște imagini cu toți cei care fac parte din echipa TIFF-ului, pentru că de-a lungul anilor au trecut prin familia asta niște oameni foarte mișto, unii au rămas, alții au luat alte drumuri... însă TIFF-ul e așa cum e datorită tuturor. ■

Motor. Acțiune. Lidl.

Știi că merită.

Mihai Chirilov despre Pianista lui Haneke:

„Când am auzit că s-a lăsat cu pierderi de cunoștință, am luat-o ca pe o victorie”

Distins cu *Grand Prix*, premiul pentru cel mai bun actor și pentru cea mai bună actriță la ediția din 2001 a festivalului de la Cannes, *Pianista* lui Michael Haneke se regăsește astăzi printre cele 10 titluri care împlinesc un sfert de veac în cadrul secțiunii *25 Years Later*.

Maria Măruță

Acum considerat un film clasic, *Pianista* a stârnit reacții puternice în anul când a fost lansat. În dialog cu *AperiTIFF*, Mihai Chirilov (director artistic TIFF), Demostene Șofron (redactor la Făclia) și Gabriela Bodea (fost director Romaniafilm Cluj) rememorează momentul proiecției *Pianista* de la TIFF 2002.

Mihai Chirilov: În 2002, Clujul era un oraș cenușiu, conservator și adormit, cu un public care uitase drumul spre cinema. Intenția noastră a fost un manifest conștient: voiam să provocăm, să scoatem orașul din letargie. Desigur, nu anticipasem leșinurile generate de scena din *Pianista* în care Isabelle Huppert se mutilează cu lama în zona intimă. N-am fost în sală la prima proiecție, dar când am auzit că s-a lăsat cu pierderi de cunoștință, am luat-o ca pe o victorie. Era impactul perfect. La a doua proiecție, de la Cinema Republica, lumea mirosise controversa, așa că sala s-a umplut. Vegetam [în] fața cinematografului, [când] după o oră, a apărut prima „victimă” – o femeie scoasă pe brațe de doi bărbați, [...] complet devastată. Am izbucnit cu toții într-un răs isteric. Oricât de bizar sună astăzi, acela a fost momentul validării primei ediții TIFF. Într-un oraș amorțit, să asști la o asemenea reacție

Isabelle Huppert și Benoit Magimel în *Pianista*, r. Michael Haneke

Demostene Șofron: „Moștenirea TIFF este copleșitoare, acesta este adevărul”

viscerală e dovada că ai prăbușit certitudinile unui public care nu mai văzuse așa ceva – a fost teribil de satisfăcător.

Gabriela Bodea: *Pianista* a deschis seria peliculelor cu care TIFF a uimit și șocat publicul festivalului. Dacă mă gândesc bine, asta a devenit unul dintre obiectivele festivalului: să vină cu filme care au împins limitele obișnuite de înțelegere. A venit multă

lume care se aștepta probabil la un film frumos, cu două actrițe cunoscute – Isabelle Huppert și Annie Girardot. În schimb, s-a prezentat pe ecranul mare al cinematografului Republica un film erotic, o dramă psihologică, cu o protagonistă sadomasochistă, aflată într-o stare de dezechilibru sexual și emoțional, cu scene explicite și teme neabordate până atunci în filmele care erau în repertoriul obișnuit al cinematografulor. [...] S-a vorbit mulți ani despre primul șoc produs de un film la TIFF. *Pianista* a fost doar începutul!

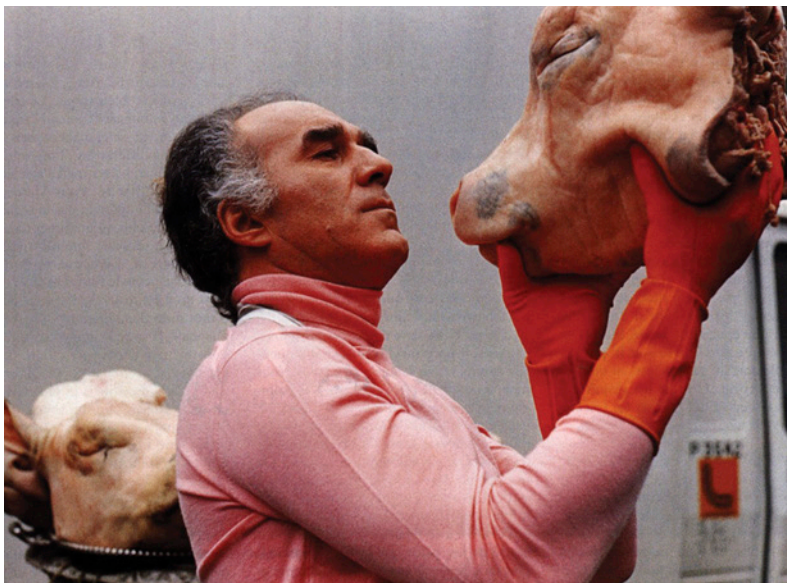
Demostene Șofron: Există *n* filme despre muzică și există *n* filme în care muzica

este simplu decor. *Pianista* nu se încadrează în absolut nicio categorie. În filmul austriacului Haneke, muzica nu este personaj, nici fundal, ci măsura unei absențe. Cu cât ascultăm mai multă muzică, cu atât înțelegem mai bine ce lipsește din viața celor care o interpretează. Erika Kohut (Isabelle Huppert) sacrifică totul pe altarul artei sale. Cu ce rămânem la final? Unii sigur cu amintirea scenelor de o duritate aparte, atipică regizorului. Alții, cu ecoul unei sonate, al unui lied sau pur și simplu cu o expresivă frază muzicală. ■

DUMINICĂ, 14 Iunie, ORA 21:00 / CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR
SĂMBĂTĂ, 20 Iunie, ORA 20:30 / CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

La Grande Bouffe – simfonia pârțului

Victor Morozov

Aidoma oricărui performance, filmul e deopotrivă un proces material și o parabolă cu bătaie lungă.

Chiar și raportat la peisajul radicalizat bine al cinemaului european șaptezecist, Marco Ferreri reușea să treacă drept cel mai trăsnit dintre toți. Contemporan cu turnura politică a filmelor italiene, Ferreri se ridicase totuși dincolo de stricta actualitate națională, comparabil doar cu Pasolini ca anvergură a viziunii și forță de captare a *Zeitgeist*-ului revoluționar. Spre deosebire însă de velleurile pline de grație ale congenerului său, Ferreri era mult mai prozaic, cultivând un cinema durduliu și năclăit, un cânt

josnic al plăcerilor trupeșe spus de pe poziția unui tătuc obsedat și paranoizat de umbra lui Freud, care vede în femeie o alteritate radicală. Filmele lui Ferreri sunt tenebroase și fără iluzii, expresia unei alienări severe față de modernitate; printre femeii cu barbă transformate în atracții de *showbiz* și salariați care o iau razna, au trasat o cale paralelă cu progresul *flower power*, făcută din intensități murdare și pulsioni defulate. Dintre ele, *La Grande Bouffe* e o legendă: această poveste despre patru bărbați

hotărâți să se îndoape până crapă rămâne până astăzi o evidență. *Mais bien sûr*: a fost nevoie de temperamentul pofcios-scabros al lui Ferreri pentru a da formă unei mega-fantasmă decadente în miezul emancipărilor sociale de tot felul. Jumătate de secol mai târziu, *La Grande Bouffe* apare ca triumful total al unui cinema european prestigios și ca o experiență liminală întru negație. Aidoma oricărui *performance*, filmul e deopotrivă un proces material și o parabolă cu bătaie lungă. El constituie documen-

tarea unui declin concret, acompaniat de tot soiul de fluide – în sensul ăsta, e la fel de mângos și iconoclast ca *Sweet Movie* al lui Makavejev sau faimosul *Salò* – și o șarjă politică de neuitat împotriva marii burghezii. Văzându-i pe acești patru imenși actori – Mastroianni, Piccoli, Noiret, Tognazzi – cum jubilează de-a lungul orelor de dezmaț și destrăbălare până ce ajung să se tăvălească în propriul rahat rămâne un moment cinefil definitiv. Ajunge să notăm imaginile standard care au cotropit acum ideea de mâncare – între *food influencers* vânduți corporației și emisiuni culinare benigne – pentru a înțelege puterea dislocantă a secvenței în care Ugo, grand chef, se folosește de fundul Andreei (Andréa Ferréol, care avea să joace un an mai târziu în *Turandot* al lui Pintilie) pentru a da formă și savoare tartei sale cu fructe. *La Grande Bouffe* duie de acea impertinență în care intuim, tulburătoare, prezența unui șarm dandy *bon vivant*. În 1973, filmul era distins cu Grand Prix la Cannes, ex-aequo cu *La Maman et la Putain*. Un dublu botez al focului greu de imaginat astăzi: filmul ca dezvirginare a privirii.

DUMINICĂ, 14 Iunie, ORA 14:30 / CINEMA ARTA
MARȚI, 16 Iunie, ORA 20:45 / CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

THE FESTIVAL MUST GO ON ANYTIME. ONLINE

Ai găsit filmele care contează pe

TIFF **UNLIMITED**

Cinemaul tău alternativ. De acasă.

12 luni la prețul de 9 luni
242,9 lei*

Aplică codul: TIF2026CONTEAZA

*Detalii pe unlimited.tiff.ro

Thor Klein and Lena Vurma:

“It was important for us to tell a story with a hopeful ending”

Claudia Negrea

Whenever we hear about Surrealism, names like Salvador Dalí, André Breton or René Magritte come to mind, as male figures who pioneered and dominated the artistic movement. We rarely come across female figures, who are often referred to merely as the muses of these artists rather than as artists in their own right. Thor Klein and Lena Vurma, the directors of *Leonora in the Morning Light*, speak to us about a fascinating character.

What made you explore the destiny of painter Leonora Carrington, interpreted by Olivia Vinall?

Lena discovered Leonora in 2015 through the self-portrait with the hyena and the horse. She then told me about this amazing artist and woman. A year later, I came by coincidence across the book *Leonora* by Elena Poniatowska in a library in Berlin. The book balances between a journalistic account and a piece of great literature. The book contains an impressive scene in the

South of France where Leonora's interior world falls apart while at the same time the world around her collapses due to WWII. This stroke me as a very cinematic image. We optioned the novel, flew to Mexico and met Poniatowska, who was a close friend of Carrington as well. This is how our adventure started.

The film carefully depicts the deterioration of Leonora's emotional and mental state throughout her life. It must be a difficult job not to portray such a character

as a victim of circumstances and the film manages to strike a balance in this regard. What was your mindset when you first set out to portray and write Leonora's character?

Our first attempt was to find out how Leonora's everyday life in Mexico looked like. What did she do when she would get up, who would she meet, how and where would she work? To adapt a work of great literature you ironically have to free yourself from it to then take a fresh look, because the writing is so good, you are tempted to think you have it all and just need to start filming. That's of course an illusion. The book felt more like a beautiful cave, that we could explore and we could take things from it, but we had to transform into cinema. For us it's a film about resilience - Leonora experienced many traumas, but she pulled through all of them and never stopped creating. It was important for us to tell a

story with a hopeful ending. After all Leonora lived and worked well into her 90ies! **You chose to tell Leonora's story in a non-chronological order. What influenced this decision?**

Lena and myself always felt the film has to start in Las Pozas, the surrealistic city in the jungle. It rejected a conventional structure from the start. Not surprising when you deal with surrealists. Every dramaturgical choice you make in depicting a real life has to fall short, because a life is indefinitely more complex than a film-plot. We wanted to avoid to intellectualise her work. It is a journey into her world and into the powerful imagery she created. The film is a very

sensual experience and full of conflicting feelings rather than serving a classic three act drama structure. It is supposed to be felt through, not thought through.

What should we expect to see next? Are you still interested in exploring biographical dramas for your next project or do your artistic interests lie elsewhere nowadays?

The next film is loosely inspired by a dear friend who passed away in the Scottish Highlands a couple of years ago. It involves a lot of myths, water and animals. We call it a "Celtic Noir". That's all we can tell so far... ■

SUNDAY, JUNE 14, 20:45 / CERCUL MILITAR
MONDAY, JUNE 15, 12:00 / CINEMA ARTA

Leonora in the Morning Light

The movie *Leonora in the Morning Light* distributed by Transilvania Film is playing in theaters starting June 12.

Jeroen Kooijmans: I was in doubt all the time whether I should tell this story or not

Alina Agafitei

Jeroen Kooijmans is a Dutch artist whose films and video installations are characterized by a poetic visual language. The fundamental nature of his work is optimistic, yet the cracks are not ignored. The documentary *Love-22-Love* is an ode to love, art, and darkness. It shows Kooijmans as vulnerable as he can be. He films himself as he descends into a psychosis, and he goes further than he ever dared before, in a deeply personal way that is a declaration of love for life itself.

Love-22-Love, r. Jeroen Kooijmans

gesting all kinds of footage. I am the main character, but also the director. Slowly, I got used to the vulnerability. And I could see myself from a distance, which made it so much easier.

What did the raw material look like?

I had 3000 hours, so I watched these materials for four years, without really knowing what it was going to be. My goal was to make a movie, but since I never made one, I had to learn a lot about it. In the beginning, I wanted to make a movie about love, not about darkness. Because I was in a very dark moment in my life, and I wanted to see the light and the love. But later, I thought, if there is no darkness, there is also no light. The story is that I had to accept myself as I am and basically write a love letter to myself. ■

SUNDAY, 14 JUNE, 13:15 / MILITARY CLUB

Why is the documentary called *Love-22-Love*?

There are many reasons for this title. Twenty years ago, I was searching to buy a camper van, and I found a car with the plate LV-22-LV. And I thought of a road

movie, but then I was going through my diaries, and I saw this story that I was actually thinking of. It is also a type of mirroring, and the balance it has. I was also thinking about the term Catch-22. I was in doubt all the time whether I should tell this story or not.

Was it difficult to show such an intimate part of your life?

I was working with a team, especially in the last three years, and they were sug-

As a director, you choose the perspective of the audience, what is the story that you want to tell. When it becomes private, it's not so good, I think, but when it becomes vulnerable, it's good.

Scan the QR code to read the full version of the interview on the AperiTIFF website.

TIFF. 25

Casa de Cultură a Studenților

Miercuri, 17 iunie
18:30

O BIJUTERIE AVANGARDISTĂ PE MUZICA ELECTRO SEMNATĂ GOLAN

MEANDRE

r. Mircea Săucan, 1967

Muzică live:
Golan (Electro Acoustic) (RO)

BILETE PE: TIFF.EVENTBOOK.RO | TIFF OFFICIAL APP
TIFF.RO

CINE CONCERT

CU SPRIJINUL:

Proiecție în afara TIFF

Până la capătul potecii, împreună

„Munte cu munte se întâlnește, dar-apăi om cu om.” Marlene și Dinu Mititeanu s-au întâlnit acum 28 de ani, iar de atunci au străbătut împreună poteci din Carpați, Alpi și Patagonia.

Andreea Ghica

Povestea lor ajunge acum pe marele ecran în documentarul „Hoinari prin Munți”, regizat de Cosmin Dumitrache și prezentat în premieră mondială la TIFF 2026. Cu această ocazie, am stat de vorbă cu cei doi despre film, pasiunea pentru munte și legătura care îi unește de aproape trei decenii.

Ce înseamnă să vă vedeți viața într-o poveste cinematografică?

Marlene: Va fi surprinzător și emoționant să revăd locuri dragi și să retrăiesc acele clipe. Simt și o mare curiozitate pentru că, duminică seara,

și noi vom viziona filmul pentru prima oară, la fel ca oricare spectator. Aceasta a fost dorința lui Cosmin. Vom fi, probabil, și puțin jenați pentru că nu suntem obișnuiți să fim în centrul atenției.

Cum s-a schimbat felul în care mergeți pe munte față de acum 30-40 de ani?

Dinu: S-a schimbat în bine din mai multe puncte de vedere: acces la echipament modern, posibilitate de a ajunge mai comod și mai rapid la poalele muntelui, zilele de sâmbătă libere, dispariția odioasei Cortine de Fier.

Dinu: „Vom continua la fel ca până acum să mergem pe munte. Din moment ce sunt sănătos și pot, ar fi păcat să stau doar în fotoliu în fața unui ecran.”

Cum a influențat muntele felul în care ați construit un cuplu atât de solid?

M: Muntele este chiar motivul pentru care ne-am căutat și ne-am întâlnit. Prima noastră ieșire în data de 2 octombrie 1998 a fost o tură în Piatra Craiului, un munte care ne fascina și ne fascinează în continuare. Am ajuns să constatăm că suntem pe aceeași lungime de undă și să ne îndrăgostim în așa măsură încât am devenit „doi în unul”.

Mulți tineri descoperă muntele prin social media. Ce riscuri vedeți în asta?

D: Social media ar trebui să fie doar un îndemn de a aborda

muntele. Dar nu de a porni spre locuri mult promovate doar cu ideea „ne vom descurca noi!”. Ci să urmeze, mai întâi, o „școală a muntelui”. Să urce munții pentru bucuriile pe care le oferă acesta, nu pentru selfie-uri și like-uri.

Cosmin v-a urmărit timp de șase ani. Cum se schimbă relația cu un cineast care devine martorul vieții voastre?

M: Cosmin și soția lui, Roxana, au intrat în viața noastră pentru că și ei sunt oameni de munte. De la prima întâlnire ne-au uimit cu pasiunea lor pentru natură. Imediat i-am îndrăgit și îi considerăm confracți întru pasiune. Mai greu ne-am obișnuit cu camera de filmat, dar am ajuns să ignorăm că suntem filmați și am încercat să fim cât mai naturali.

Dacă ați oferi un mic „echipament pentru drum” în viață, sub forma unui sfat, care ar fi acesta?

D: Nu e „de glumit” cu muntele. E ca școala: trebuie să treci progresiv dintr-o clasă în alta. Fiind mult mai tineri ca mine, pe ei nu-i grăbește Cronos, cum o face cu mine. Poate că începutul va părea greu, dar îi asigur că bucuriile vor fi mari. **M:** Să aibă curajul să viseze, să se pregătească temeinic și să își urmeze visurile, până la capăt. ■

DUMINICĂ, 14 Iunie, ORA 21:45 / IULIUS PARC OPEN AIR

Un spectacol de dans Aterballetto

Notte Morricone

Regia și coregrafia: Marcos Morau
Muzica: Ennio Morricone

Teatrul Național Cluj-Napoca
Marți, 16 iunie, 19:00

TIFF.25

Bilete pe: tiff.eventbook.ro
TIFF Official App | tiff.ro

vodafone

DeLonghi